No. 100. 1842.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 18 Augustus.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, gelet op art. 22 van het Reglement voor het Stedelijk Bestuur, naar aanleiding van hetwelk, op den 30sten September 1842, weder een derde deel van het Kiezers-Kollegie moet aftreden, alsmede dat er eene buitengewone vacature is ontstaan.

Gelet op art. 12 van hetzelve Reglement, houdende bepalingen omtrent de te observeren formaliteiten vóór de verkiezing.

Brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, die vermeenen bevoegd te zijn het Stemregt uit te oefenen of de vereischten te bezitten, om tot Kiezers te kunnen worden benoemd, dat de Naamlijsten voor beiden, uit de Kohieren van 's Rijks Directe Belastingen opgemaakt, van den 16den tot den 25sten Augustus aanstaande, dagelijks, uitgezonderd op Zon- en feestdagen, des morgens van negen tot twaalf, en des namiddags van drie tot zes ure, ter Stads Secretarij, ter inzage zullen voorhanden liggen; met uitnoodiging op de zoodanigen wier namen op dezelve lijsten niet mogten voorkomen en echter zouden vermeenen daarvan ten onregte te zijn weggelaten, daarvan alsdan opgave te doen, ter beoordeeling van welke bevoegdheid, de artikels van voorm. Reglement kunnen geraadpleegd worden, wier inhoud als nu volgt:

» Art. 2. Voor *stemgeregtigden* worden gehouden, zij die ten minste gedurende het laatst verloopene jaar ingezetenen der stad, of van derzelver grondgebied geweest, en nog werkelijk op het oogenblik zelve ingezetenen daarvan zijnde den ouderdom van 23 jaren hebben vervuld, jaarlijks in de verponding en verdere beschrevene Rijksmiddelen, buiten het patentregt, betalen niet beneden de vijftien guldens (de opcenten voor het Rijk daaronder begrepen); aan de wettelijke verpligtingen aangaande de nationale militie, naar aanleiding der grondwet op hen gelegd, tot op het oogenblik toe hebben voldaan, en niet vallen in de termen van uitsluiting, bij het volgende artikel bepaald."

» Art. 3. Van de uitoefening van het stemregt zijn uitgesloten, zij, die in dienst zijn, of pensioen genieten van eenige vreemde Mogendheid, buiten autorisatie des Konings; die zich in staat van geregtelijke interdictie bevinden, als mede die, aan welken geregtelijk een raadsman is toegevoegd; die in staat van faillissement zijn; die cessie van hunne goederen gedaan hebben; die een crimineel vonnis hebben ondergaan, door geen nadere uitspraak of beslissing krachteloos gemaakt; die ten tijde van de stem-opneming nog in staat van criminele beschuldiging zijn."

» Art. 4. In de beoordeeling der al of niet bevoegdheid tot uitoefening van het stemregt, naar gelang der betaald wordende jaarlijksche som in de bovengemelde belastingen, zal alleen in aanmerking worden genomen het montant, waarop men in die belasting is aangeslagen, onverschillig, of de goederen in de stad zelve, of elders binnen het Rijk gelegen zijn, en of de daarvoor te betalene belasting al, of niet, in eene andere gemeente wordt voldaan; zullende echter die gene, welker derzelver belastings-betaling in eene andere gemeente ten deze zullen willen doen gelden, verpligt zijn om daarvan vooraf aan het stedelijk bestuur kennis te geven, en, des gevorderd, aan dat Bestuur de bewijzen van die betaling te vertoonen."

» Art. 5. De belasting wegens panden, in compagnieschap bezeten, opgebragt wordende, zal aan ieder eigenaar voor zijn aandeel worden toegerekend, mits de personen, welke daaruit hunne stemgeregtigheid of bevoegdheid tot het kiezerschap zouden willen ontleenen, werkelijk als mede eigenaars van zoodanige panden op de registers der ontvangers van de directe belastingen bekend staan."

» Art. 6. Wat aangaat het bedrag van belastingen wegens verhuurd wordende huizen, of andere eigendommen, waarvoor de eigenaars zijn aangeslagen, doch door de huurders aan hen restitutie geschiedt, zal dit bedrag onder den opbrengst der eigenaren blijven, als alleen daarvoor bij den Ontvanger bekend staande."

» Art. 7. Zij, welke gehuwd zijn, hetzij in gemeenschap van goederen, of daar buiten, met vrouwen, die de bepaalde somme in de bovengemelde belastingen opbrengen, zullen, ofschoon ter zake van hunnen eigen aanslag niet bevoegd, niettemin ter uitoefening van het stemregt worden toegelaten wanneer zij de overige vereischten in zich vereenigen; zoo als ook de vader van een minderjarig kind, hetwelk de bepaalde somme in de belastingen opbrengt, wanneer hij uit eigen aanslag niet reeds tot het Stemregt mogt bevoegd zijn, tot de uitoefening van hetzelve, zal toegelaten worden, indien hij de overige vereischten bezit, hetgeen evenzeer het geval zal zijn ten opzigte van een meerderjarigen zoon, of eenen der meerderjarige zoons van eene moeder weduwe, welke zich in gelijk geval bevinden mogt."

» Art. 8. Zoodanige moeders-weduwen, welke verlangen zouden, dat die uitoefening geschiede, zullen verpligt zijn den genen van derzelver zoons, door wien zij, bij voorkomende gelegenheden, de uitoefening tot wederopzeggings toe zoude begeeren verrigt te hebben, aan het Stedelijk Bestuur kenbaar te maken, om daarvan de noodige aanteekening te kunnen houden tot narigt; terwijl het voorschreven Bestuur de moeders-weduwen, voor zoo verre die aan hetzelve mogten bekend zijn, of door hetzelve onderstelt worden in de termen te dezen te verkeeren, met de vorenstaande bepaling zal bekend maken."

» Art. 9. Het zal onverschillig zijn, of de opgegevene zoon gehuwd, of ongehuwd is, en al, of niet, bij de moeder-weduwe inwone, mits hij, den ouderdom van 23 jaren vervuld hebbe, en alle verdere vereischten (dat omtrent de belasting-betaling alleen uitgezonderd) in de stemgeregtigden gevorderd, worden de, bezitte, voor zoo verre hij namelijk niet reeds uit eigenhoofde het stemregt uitoefent, daar er door eenen persoon niet meer dan eene stem kan worden uitgebragt."

» Art. 10. De zes voorgaande artikelen zijn ook tot de bevoegdheid, om tot het kiezerschap te worden benoemd, toepasselijk, behoudens de verdere vereischten der kiezers, volgens de bepaling van art. 23 van dit reglement; (de bepalingen van art. 7—10 zijn echter niet toepasselijk op den *schoonzoon eener weduwe*, wanneer de schoonzoon, niet uit eigen aanslag in de belastingen, tot de uitoefening van het stemregt, of het kiezerschap kan worden toegelaten)."

» Art. 23. Niemand kan binnen de stad *kiezer* zijn, ten zij hij den ouderdom van 25 jaren heeft vervuld, binnen het Rijk of deszelfs kolonien geboren is, of brieven van naturalisatie bekomen heeft, of wel bij wetduiding voor nederlander gehouden wordt, binnen de stad stemgeregtigd is, en voor een inboorling der stad, of met eene burger-dochter gehuwd zijnde, gedurende de laatste drie jaren, en voor een inboorling van het Rijk of genaturaliseerden, gedurende de laatste zes jaren, stads ingezeten is geweest, (zonder dat echter afwezendheid ten gevolge van bedieningen door of van wege den Koning opgedragen, in deze hinderlijk zal kunnen zijn,) en voorts jaarlijks in de verponding, en verdere beschrevene Rijks middelen, buiten het patentregt, op den voet der stemgeregtigden betaalt eene som van ten minste Dertig gulden, de Opcenten voor het Rijk daaronder begrepen."

» Ook zal tot kiezer niet kunnen benoemd worden hij, die aan eenen reeds benoemden kiezer in den eersten of tweeden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaat. Twee personen, zich zoodanig bestaande te gelijker tijd wordende benoemd, zal het lot tusschen hen beslissen."

Met kennisgeving verder, dat volgens de 1e alinea van opgemeld art. 12, aan de stemgeregtigden eene maand vóór de aftreding van het een derde der Kiezers, biljetten ter invulling zullen worden rondgezonden, met vermelding van het getal der Kiezersplaatsen, welke vervuld moeten worden, en met twee lijsten, behelzende de eene de namen der Kiezers die moeten aftreden gelijk mede die der aanblijvenden, en de andere, de namen der personen die de vereischten bezitten om tot Kiezer te kunnen worden benoemd.

Terwijl volgens meergemeld art. 12 wordt herinnerd, dat de aftredende Kiezers weder kunnen herkozen worden, en voorts, zoo naar aanleiding van dien als tot verder voorloopig onderrigt, hieronder nog zijn overgenomen de volgende artikelen van het voorn. Reglement.

« Art. 13. Elk stemgeregtigde vult in het bekomene biljet in de namen der personen, welke hij tot kiezers stemt, genomen uit hen, die de vereischten bezitten, en te zoodanige getalle, als er kiezers worden vereischt, welk biljet door hem eigenhandig onderteekend, en voorts behoorlijk gesloten wordt."

« Art. 14. De stemgeregtigden, welke hunne naamteekening niet mogten kunnen schrijven, doen de invulling van het biljet door een ander verrigten, en doen voorts onder hetzelve door den wijkmeester hunner buurt, Commissaris van policie, of een ander publiek persoon, verklaren, dat de invulling overeenkomstig hunne opgaaf is geschied."

« Art. 15. De voorschreven billetten worden, op den vierden dag na de rondzending, van wege Burgemeester en Wethouders, aan de huizen opgehaald in eene geslotene bus of kist, met twee onderscheidene werkende sloten, en van de noodige opening voorzien, waarin de biljetten, bij de ophaling kunnen gestoken worden."

« Een der sleutels van de twee opgemelde sloten, wordt, vóór het uitzenden der bus of kist, gesteld in handen van den Burgemeester, en de andere in handen van het eerst in rang zijnde Raadslid; en zal voorts de bus of kist niet dan in de vergadering van den Raad mogen geopend worden."

« Art. 17. Bij het nazien en opnemen der stemmen zal hoegenaamd geen regard worden geslagen op de biljetten, welke, of niet eigenhandig onderteekend of niet ingevuld en geverifieerd op den voet van art. 14, of niet behoorlijk gesloten, mogten gevonden worden, terwijl in geene aanmerking zullen worden genomen, stemmen, uitgebragt op personen, welke de vereischten niet hebben om tot kiezers benoemd te worden, gelijk mede niet de stemmen, welke niet duidelijk genoeg eenen zekeren en bepaalden persoon mogten aanwijzen, hoezeer zoodanige biljetten voor het overige zullen worden aangenomen, indien die anderzins mogten regelmatig zijn."

» Art. 18. Indien in eenig biljet op meer personen stemmen mogten uitgebragt zijn, dan het getal der te verkiezene bedraagt, zullen alleen in aanmerking genomen worden de eerstgenoemde in zoodanig biljet, tot het getal, als er vereischt wordt, terwijl wanneer een biljet minder stemmen mogt bevatten, dan er wordt vereischt, zulks niet beletten zal, om de uitgebragte stemmen in hetzelve biljet toe te rekenen aan de personen respectivelijk, die daarbij zijn opgegeven, zoo het biljet anderzins in orde is, en aan de bepalingen van dit reglement voldoet."

» Art. 20. Indien er, ter gelegenheid der stemming voor kiezers ter vervanging van het gewone aftredende een derde, ook tevens voor de vervulling van buitengewone vacatures in het kiezers-collegie wordt gestemd, en er dus wordt gestemd voor een getal kiezers-plaatsen, dat der gewone aftreding te boven gaande, zullen de personen ten getalle als de gewone vacatures bedragen, welke de meeste stemmen zullen hebben bekomen, beschouwd worden als ter vervulling der gewone vacatures te zijn benoemd, en diegenen, welke op dezelve personen, in betrekkelijke meerderheid van stemmen zullen volgen, ten getalle als de buitengewone vacatures bedragen, worden beschouwd ter vervulling dier buitengewone vacatures te zijn benoemd; met dien verstande, dat, wanneer de nog overig geblevene termijn van zitting van de gewezene kiezers, door wiens gemis de buitengewone vacatures, zijn ontstaan, verschillend mogt zijn, alsdan

die geen der benoemden voor deze buitengewone vacatures, welke het eerst in voege voren gemeld de betrekkelijke meerderheid zal hebben bekomen, geacht zal worden gekozen te zijn ter vervulling van de buitengewone vacature, waaraan nog de langste termijn is verknocht, en zoo vervolgens bij afdaling."

BREDA, den 11 Augustus 1842.

De ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Augustus.

De *Messager* weêrspreekt het door een dagblad der oppositie gegeven berigt dat de heer *Dupin* bij de eerste bijeenkomst van de commissie tot onderzoek van de wet op het regentschap haar, in zijne betrekking als rapporteur, een reeds geheel gereed gemaakt rapport zou aangeboden hebben. Volgens het bovengenoemd half-officieel blad heeft gemelde commissie reeds drie zittingen gehad waarin over de aangeboden wet beraadslaagd is, en heeft de heer *Dupin* eerst daarna uit de gemaakte aanteekeningen een rapport opgemaakt waarvan hij gisteren de eerste redactie aan de kamer heeft aangeboden die haar volkomen had goedgekeurd.

Voor het overige schijnt het zeker dat er ten gevolge van de van onderscheidene zijden gemaakte bedenkingen eenige veranderingen, schoon van geen overwegend belang, in de bovengezegde wet zullen voorgedragen worden, die der oppositie grootendeels de redenen zullen benemen om zich tegen het ontwerp, inzonderheid ook met betrekking tot de volmagt van hun mandaat, te verzetten, terwijl de minister *Guizot* zou bewilligd hebben dat de bedoelde wijzigingen in de wet werden opgenomen.

Men denkt dat het rapport over de wet op het regentschap binnen een paar dagen in de kamer zal worden uitgebragt, en dat, nadat een paar zittingen aan de algemeene beraadslagingen zijn besteed geworden, tot de behandeling der artikelen zal kunnen worden overgegaan, zoodat de tegenwoordige zitting nog voor het einde van Augustus zal kunnen afgeloopen zijn.

— In een bijzonder berigt uit deze hoofdstad leest men het volgende:

» Het schijnt dat de Koning zich tegenwoordig bijzonder toelegt, om al de Prinsen zijne zonen in het vak der staatkunde in te wijden. Niet veel langer dan vier jaren is het geleden, dat de Koning begonnen had, zijnen oudsten zoon aan de zaken van den Staat te doen deel nemen, als hebbende hij begrepen, dat hij aan de natie verschuldigd was, eenen opvolger achter te laten, die onderwezen was in al de bijzonderheden der regeringskunst, welke hij zelf nu twaalf jaren lang met zoo veel bekwaamheid en beleid geoefend heeft. De vier overige Prinsen echter, waren volstrekt vreemd aan de publieke zaken gebleven. Maar thans vernemen wij, dat *Lodewijk Philips*, na de ongelukkige gebeurtenis, welke hem zijnen oudsten zoon ontrukt heeft, wil, dat zijne vier zonen de handelingen van zijn bestuur van nabij nagaan, ten einde zich vroegtijdig tot goede staatsbestuurders te vormen. Dienvolgens blijven thans de Hertog *van Nemours*, de Prins *van Joinville*, als ook de Hertogen *van Aumale* en *van Montpensier*, dagelijks, verscheidene uren lang, in het kabinet van hunnen vader opgesloten, die hun de strekking aller daden van zijn gouvernement, gedurende de laatste 12 jaren, uitlegt en hun de geheime springveren openbaart, welke hij heeft doen werken, om de magten van den Staat in evenwigt te houden, den revolutionairen geest eener zekere partij in de kamer der afgevaardigden te beletten, zich van de parlementaire meerderheid meester te maken en aan de beide andere Staatsmagten de wet te stellen. »

— Men zegt dat de heer *Guizot* voornemens is een honderdtal nieuwe consuls te benoemen voor de onderscheidene handelplaatsen in Amerika.

— Zoodra de tegenwoordige zitting der kamer afgeloopen is, zal de minister van openbare werken, de heer *Teste*, zich naar Straatsburg begeven, om er den eersten steen te leggen aan den begonnen spoorweg van Straatsburg naar Parijs.

— De Prins *van Joinville* zal tegen 15 September naar Toulon vertrekken en zich weder aan boord van zijn fregat *la Belle Poule* begeven, ten einde met het eskader van den admiraal *Hugon* in de wateren van de Levant te gaan kruisen. De Prins *van Joinville* heeft andermaal den rang van schout-bij-nacht geweigerd, welke hem op nieuw was aangeboden.

— Bijzondere berigten uit Tanger tot den 11den Julij houden dat de keizer van Marokko eindelijk zijn bijstand had onttrokken aan *Abd-el-Kader*, in de eerste plaats door hem verder allen onderstand te weigeren, en in de tweede door hem het marokkaansch grondgebied te ontzeggen. Deze uitslag moest zoo wel toegeschreven worden aan de tegenwoordigheid der fransche scheepsdivisie op de kusten van Marokko, als aan de militaire demonstratien van den generaal *Bedeau* op de grenzen van des keizers gebied. *Abd-el-Kader* zou bij zijn vertrek een brief aan den keizer in een bedreigenden geest geschreven, en onder anderen daarin gezegd hebben, dat zoo het geluk hem weder gunstig was, hij te Marokko zou terugkomen en dan wel weten zou wat hem te doen stond. Men maakte hieruit op dat zijne eerzucht hem mogelijk nog wel kon aandrijven om zich van den troon van Marokko meester te maken, indien eenmaal daartoe de kans schoon stond, verzekerd dat een aantal stammen hem toegedaan zijn, en dat andere, uit zucht naar verandering in de hoop op verbetering en vermindering van lasten, hem in zoodanige poging behulpzaam zouden zijn.

— Uit Toulon schrijft men, dat den 7den Augustus de oorlogskorvet *le Rhin*, van daar naar Nieuw-Zeeland onder zeil zou gaan, dat schip had den kapitein *Bérard* aan boord, die voortaan over het Fransche station op de kusten van Nieuw-Zeeland bevel zou voeren, en daar drie oorlogsvaartuigen te zijner beschikking zou hebben: Ook had de korvet drie priesters aan boord, die zich in de nieuwe Fransche kolonie op Nieuw-Zeeland wilden vestigen. Een en ander achtte men niet onbelangrijk, omdat daaruit bleek, dat de Fransche regering de bedoelde kolonie wilde handhaven.

De Fransche schout-bij-nacht *Dupetit-Thouars*, die voor eenigen tijd met het fregat *la Reine blanche* uit Frankrijk vertrokken is, zonder dat men zijne bestemming kende, bevond zich in April ll. te Valparaiso in Chili. Aldaar waren tevens eenige Fransche transportschepen, die eene compagnie mariniers, bouwmaterialen en andere benoodigdheden voor het stichten eener kolonie aan boord hadden. Uit deze en andere omstandigheden maakte men op, dat de schout-bij-nacht *Dupetit-Thouars* in last had, om eenige der Zuidzee-eilanden in bezit te nemen, ten einde aldaar eene Fransche kolonie te vestigen. Men meende, dat zijne regering daartoe het oog op de Marquesas-eilanden had laten vallen, welker bezit vooral van belang zou zijn, indien eenmaal over de landengte van Panama eene geregelde gemeenschap tusschen Europa en Azie plaats had.

— Ter beurze van heden (15 Augustus) waren genoteerd: 5 pCt. 119,35; 3 pCt. 78,60 Nap. r. 105,40; Spanje 21 drie achtste; Rom. L. 104¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den Augustus.

Uit Berlijn schrijft men van den 13den:

Nopens de reis van HH. MM. naar de Rijnstreken verneemt men thans uit zekere bron het volgende: HH. MM. verlaten Berlijn Zaturdag, den 20sten dezer, reizen den 21sten van Maagdenburg naar Halberstadt, den 22sten naar Minden, den 23sten naar Bielefeld, den 24sten naar Munchen, den 26sten naar Hamm, den 27sten naar Barmen en den 28sten naar Dusseldorp. De koninklijke togt zal uit 19 rijtuigen bestaan en 73 paarden vereischen.

— Uit St. Petersburg [illegible] Allgemeine Zeitung onder dagteekening van den 30sten Julij het volgende gemeld:

» De generaal-adjudant, luitenant-generaal *Grabbe*, is thans bekrachtigd in het opperbevel over dat gedeelte van het leger aan den Kaukasus, hetwelk thans tegen de Circassische bergbewoners te velde getrokken is. De reeds met een woord vermelde overrompeling onzer troepen heeft in het begin van Junij plaats gehad in een der talrijke bergpassen van het zuidelijke Daghestan. Ofschoon het verlies aan onze zijde aanzienlijk was, is het toch veel te hoog opgegeven, en bedraagt niet meer dan 40 officieren en 600 soldaten. Intusschen heeft, volgens de jongste berigten, de generaal *Grabbe* zijne maatregelen zoo goed genomen, dat het grootste gedeelte der vijandelijke magt op het punt was van door onze troepen te worden ingesloten."

— Men meldt uit Petersburg, van den 2den, dat ter kompletering der land- en zeemagt, tegen den aanstaanden herfst, eene ligting van rekruten van 5 man op de 1000 zielen, in de westelijke helft des rijks bevolen is.

— Het standbeeld van *Mozart* heeft den 7den de gieterij te Munchen verlaten, en is naar Salzburg, de plaats van deszelfs bestemming, vervoerd.

— Het Oostenrijksche regeringsblad geeft de volgende berigten uit Konstantinopel van 27 Julij:

» Ofschoon de Engelsche en Russische gezanten als bemiddelaars zijn opgetreden, om de tusschen Perzie en de Porte bestaande geschillen in der minne te beslechten, en ofschoon men zich vleit, dat zulks het gewenschte gevolg zal kunnen hebben, gaat de Ottomannische regering toch voort maatregelen te nemen voor het geval van eene openbare vredebreuk. Zoo zijn *Saadullah-Pacha*, die na den slag bij Nisib het opperbevel over het Turksche leger op zich genomen had, tot militairen kommandant van Bagdad en *Sabrie-Pacha* tot militaire kommandant van Erzerum benoemd geworden en tevens belast met de aanvoering der Turksche strijdkrachten, die aan de grenzen van Perzie verzameld worden. Voorts vertrekken er te water en te land troepen naar Azie, werwaarts ook een artilleriepark van 12 veldstukken afgezonden is.

ENGELAND.

LONDEN, den 14den Augustus

Men heeft hier berigten uit Manchester, eenige uren later afgezonden dan die welker inhoud gisteren medegedeeld is. Het werk-

volk was sedert vrijdag morgen rustiger geworden, en scheen zich nu vooreerst met het houden van openbare zamenkomsten, tot behandeling zijner belangen, te willen vergenoegen. Intusschen had de maire der stad, de heer *Neild*, alle fatsoenlijke en welgezinde ingezetenen, bij voorkeur hen die in het bezit van paarden zijn, tegen den volgenden morgen vroeg op het raadhuis genoodigd, om maatregelen tot herstel der openbare rust te helpen nemen en bevorderen.

Uit alle omliggende plaatsen luidden de tijdingen nog uiterst treurig. Te Bolton, Ashton, Oldham, Bury en Rochdale stond alle arbeid stil, en wilden de wevers en spinners niet weder aan het werk gaan alvorens zij schikkingen naar hun genoegen met hunne meesters getroffen hadden. Te Birmingham blijft het daarentegen kalm, en hoopt men op het behoud der rust, vooral na dat de wevers te Macclesfield het loon hebben kunnen bedingen, dat zij in 1840 genoten.

In Schotland vreest men dat het oproer tot de voornaamste steden en burgten van Aberdeenshire en Forfarshire zal overslaan. Vooral in deze oogenblikken verdient het vrij algemeen verspreid gerucht opmerking, dat lord *Hill*, uit hoofde van den staat zijner gezondheid, den wensch te kennen gegeven heeft om als opperbevelhebber van het leger te worden ontslagen, en dat het opperbevel daarover door sir *R. Peel* den hertog van *Wellington* aangeboden is, door wien het, hoewel ongaarne, maar uit aanmerking van den verontrustenden staat des Lands, dan ook aanvaard zou worden.

De oppositiebladen vinden in de gebeurtenissen der laatste dagen hunne voorspelling bewaarheid, dat ernstige troebelen zouden uitbreken, bijaldien de Regering het Parlement uiteen liet gaan alvorens maatregelen tot verligting van den nood der arbeidende klassen genomen te hebben. Verder weiden zij uit over hetgene zij het hoogst onbeduidende der troonrede noemen, en over het misnoegen dat door de belasting op de inkomsten onder de meer gegoeden is opgewekt, waarom zij gelooven dat die wet eerlang beduidende wijzigingen zal moeten ondergaan.

— Ter Beurs van gisteren is weinig omgegaan. Geconsolideerden bleven 91⅝ à ¾ contant en voor rekening; Spanje 20 drie achtsten; Holland 2½ pCt. 51¾.

BELGIE.

BRUSSEL, den 16den Augustus.

De koning heeft gisteren morgen ten half negen uur Ostende verlaten en was ten half een uur reeds weder te Brussel terug.

— De toestrooming van reizigers op de verschillende spoorwegen gedurende de drie jongste dagen, ter gelegenheid van den Zondag en het feest van *Maria Hemelvaart*, is verbazend geweest. Alle konvooijen werden uit hoofde van den grooten toevloed door twee locomotieven voortgetrokken; vooral stroomde de menigte naar Brugge toe, waar ll. Zondag een groote wedstrijd met den graad- of voetboog plaats had, waaraan ongeveer 400 der beste schutters uit de verschillende provincien deelnamen. Alle hotels, herbergen en estaminets waren zoo vol dat vele reizigers nergens een goed onderkomen vonden; te Ostende was zulks evenzeer het geval, zoodat aldaar meer dan 200 reizigers den nacht in de diligences en waggons van den spoorweg hebben doorgebragt.

— Ter gelegenheid van den 11den verjaardag van 's konings inhuldiging hebben de twaalf leden der jury in de zaak van het jongst komplot tegen den staat, een verzoek aan den koning ingediend, om kwijtschelding of vermindering van straf aan de vier veroordeelden te verleenen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den Augustus.

In den namiddag van den 12 Augustus jl., waren de opzieners *Hendrik Dijkmans*, *Frederik Willem Rithoen* en *Jeremias Janssen*, in surveillance langs de grenzen van Tilburg, alwaar zij, ter plaatse genaamd het Zandeinde, (gemeente Riel) vier stroopers, waaronder zekere *Jan de Graaf* en *Norbart Marinisse*, beiden te Poppel woonachtig, voorzien van dubbele geweren en jagthonden, jagende aantroffen; deze zich door die opzieners vervolgd ziende, verwijderden zich aanvankelijk in een houtwal en daarna in een nabij gelegen sloot, van waar zij de eerstgemelden, onder vreeslijke vloeken en bedreigingen, den dood toezegden. — De opzieners nogtans ze verder vervolgende, onder sommatie tot gehoorzaamheid aan de wet, werden drie der gemelde stroopers (daar een derzelve zich verwijderd had uit den voet gemaakt) in de vlakke heide tot stand gebragt, en vernieuwden hier tegen de aannaderende opzieners hunne vorige dreigementen, verzekerende hen, bij verdere toenadering, te zullen doodschieten, terwijl onder het houden van daaropgevolgde woordenwisselingen, de genoemde *Bartje (Norbart) Marinisse*, op het onverwachts, in voorbedachten rade, den tegen hem over staanden opziener *Jansen*, op den afstand van 2 à 3 passen, een schot in het hoofd toebragt, ten gevolge waarvan deze oogenblikkelijk voorover dood ter aarde nederviel, eene diep ongelukkige weduwe en vijf minderjarige kinderen nalatende.

— Men verneemt, dat het Z. M. behaagd heeft, tijdens Hoogstdeszelfs jongste verblijf te Medenblik, te benoemen tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, de heeren: *P. G. Crombet*, kapitein-luitenant ter zee titulair; *J. N. Calten*, tweeden kapitein der artillerie, en *J. C. Pilaar*, luitenant ter zee eerste klasse titulair; welke drie officieren tot de militaire beambten van het aldaar gevestigd Koninklijk Instituut behooren.

— De directeur-generaal van oorlog heeft bekend gemaak, dat, met voorloopige wijziging, in zoo verre van art. 13 en 10 der 1ste afdeeling van het reglement voor de Koninklijke Militaire Akademie, bepaald is: 1°. dat het examen van de aspiranten naar eene plaatsing als kadet, in stede van in April, zoo als bij eerstgemeld art. is vastgesteld, in den loop der maand Junij of Julij plaats zal hebben; en 2°. dat van de evengemelde aspiranten, bij voorschreven examen, geene meerdere kennis in de Hoogduitsche taal zal worden gevorderd, dan dat zij het letterschrift kennen, en die taal kunnen lezen en vertalen, zonder echter volledig met de grammaticale gronden derzelve bekend te zijn, hetgeen bij laatstgemeld artikel, onder anderen, geëischt is.

— Men vermeent dat het ontwerp van het tweede boek des strafwetboeks ter perse is en dat het eerstdaags aan de Staten-Generaal zal worden rondgedeeld.

— Uit 's Hage schrijft men van den 15den:

» Gisteren is het naburige Scheveningen weder buitengemeen druk bezocht geworden. Als een bewijs daarvan kan onder anderen strekken, dat alleen met de geregelde diligences van en naar het badhuis 431 personen zijn vervoerd. Fraaije equipagien en rijtuigen van allerlei soort waren ontelbaar. Ook de table d'hôte op het badhuis is nog nooit te voren zoo druk bezocht geweest als dien dag. Reeds ten vier ure snelden de ingezetenen van 's Gravenhage en de vreemdelingen naar Scheveningen, om den namiddag en den avond aldaar door te brengen. Het badhuis, de logementen en in één woord alle aanlegplaatsen waren opgepropt bezet. Het terras van het badhuis leverde een fraai gezigt op. Duizende personen waren daar vereenigd. Onder de tegenwoordigen merkte men eenige engelsche zeeofficieren op van eene in het gezigt van Scheveningen liggende stoomboot der britsche marine, met welk vaartuig sinds eenigen tijd peilingen op onze kust gedaan worden. Verschillende nederlandsche officieren, die zich op het badhuis bevonden, ontvingen de britsche zeeofficieren op eene gulle en hartelijke wijze. Vóór het invallen van den nacht keerden deze officieren naar de voor anker liggende stoomboot terug."

— In de *Staats-Courant* leest men heden het volgende:

» Uit de omstandigheid, dat in de akte van oprigting der *Nederlandsche Maatschappij tot vervaardiging van vensterglas* te Zwijndrecht (bekend gemaakt in de *Staats-Courant* van 26 Julij jl.) het Koningrijk der Nederlanden vermeld wordt, als in die maatschappij deelnemende voor *twintig* aandeelen, hebben eenige dagbladen afgeleid, dat de regering in dit geval zou hebben toegegeven aan eene vroeger bestaan hebbende neiging, om sommige takken van nijverheid, door het verstrekken van gelden uit 's Rijks schatkist, kunstmatig te bevorderen; en de aanmerkingen, welke zij te dien aanzien maakten, hebben hier en daar weêrklank gevonden.

Wij zijn intusschen gemagtigd te verklaren:

dat in dezen geene gelden uit 's Rijks schatkist voorgeschoten of verstrekt zijn noch zullen worden;

dat de twintig aandeelen, waarvoor het Rijk der Nederlanden in de bedoelde maatschappij deel neemt, vertegenwoordigen eene schuldvordering wegens meer aanzienlijke voorschotten, *vroeger* uit het fonds ter aanmoediging der nationale nijverheid gegeven aan de eigenaren der te Zwijndrecht bestaan hebbende glasfabrijk, welke, blijkens de aangehaalde akte van vennootschap, aan de nieuwe maatschappij zal worden overgedragen; en

dat derhalve — wel verre dat hier aan een nieuw voorschot tot aanmoediging der nijverheid te denken zij — de aangevallen maatregel alleen strekt, om de regten, uit de bedoelde oude schuldvordering voortspruitende, zoo veel mogelijk voor den Staat te verzekeren."

— Uit Vlissingen schrijft men van den 13 dezer: » Volgens particuliere berigten, is Zr. Ms. fregat *de Rijn*, gekommandeerd door Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, van Petersburg vertrokken, en op deszelfs terugreis naar deze zeehaven.

— Men verneemt uit Maastricht, dat er 1503 exemplaren van *de Limburgsche stemmen*, van den heer *Aug. Clavareau*, geplaatst zijn, die eene som van *f* 1127,25 hebben opgebragt. De kosten hebben eene som van *f* 244,75 beloopen; zoodat, door de uitgave van dit werk, eene som van *f* 932,50 ter beschikking gesteld is van den Senaat van Hamburg.

— Uit Goes schrijft men van den 15den Augustus:

» De *Tongblaar* neemt in dit eiland steeds toe, en is ook in den omtrek dezer Stad algemeen. Tot nog toe schijnen de paarden alleen vrij te blijven. Maar zoo sterk is de besmetting dat zelfs kippen, die uit de bakken van aangetaste varkens drinken, of in weilanden loopen, waarin het speeksel van zieke koeijen gevallen is, ziek zijn geworden en gestorven.

» Hoewel de schoone Zomer zeer gewenscht is voor de inzameling van den oogst, wordt echter ten tweede male in dit jaar in ons eiland gebrek aan drinkwater voor mensch en vee gevoeld. Een

spoedige regen zou voor het uitgezaaide koolzaad en de nog te veld staande aardappelen mede zeer noodig zijn.

» Er zijn thans hier te lande zoo vele wespen, dat de landlieden hier en daar hunne akkers niet durven omploegen wegens de menigte netten dezer insecten."

Algemeen verslag aan de Deelgenooten in de Noord-Brabandsche Maatschappij tot invoering der Zijdeteelt op de vijfde Algemeene vergadering, den 29sten Julij jl. uitgebragt.

MIJNE HEEREN!

Het Bestuur der Maatschappij tot *Invoering der Zijdeteelt*, mag zich dan weder verheugen in de eer Uwer tegenwoordigheid, en vindt zich bereid U verslag te doen, zoowel van haar finantieel beheer gedurende het afgeloopen boekjaar, tot ultimo December ll., als van het verder door haar verrigte tot op het tegenwoordig tijdstip, en de vorderingen aan het Hoofd-Etablissement tot bereiking van het doel der Maatschappij verkregen.

Zij vestigt dan in de eerste plaats uwe aandacht, op de balans der Maatschappij, tot het einde van het boekjaar 1841, opgemaakt, en welke even als de boeken der Maatschappij, tot heden toe bijgewerkt, na het aanhooren van dit Verslag, ter uwer inzage gereed leggen.

Steeds worden deze boeken bij alle zijne overige werkzaamheden, ook door den Directeur gehouden, wordende het tractement van den bij § 1 van art. 18 der Statuten, vermelden administrateur aldus door de welwillenheid en ijver des Directeurs, voor als nog ten behoeve van de kas der Maatschappij gespaard.

De inzage dier boeken zal genoegzaam zijn, om Ul. te overtuigen dat dezelve met de gevorderde order en netheid worden gehouden, en dat bij dezelve niets te wenschen overblijft. De geldelijke aangelegenheden der Maatschappij worden steeds behandeld, zoo door den Agent van den algemeenen Rijkskassier te 's Bosch, den Heere *A. Suys*, als door de Heeren *Martini Buys en Zoon*, te Amsterdam, daar het Bestuur noodig en nuttig geoorloofd heeft, bij de uitbreiding van de relatien der Maatschappij, ook een huis ter behandeling van geldelijke aangelegenheden, in de Hoofd- en eerste Handelstad des Rijks te hebben.

Men heeft het ook bij dit boekjaar noodeloos geoordeeld, eene tauxatie der plantagien, welke gelijk dit van zelve spreekt, bij den steeds meer en meer toenemenden wasdom der boomen, al meer en meer waarde verkrijgen, te maken, en alzoo eene post van winst op die Balans te brengen, welke tot niets leidt en welke winst toch voor de Maatschappij niet verloren gaat.

Op den 4 Februarij dezes jaars, en gedurende dat de Directeur van het Hoofd-Etablissement, voor de belangen der Maatschappij en tot uitbreiding der deelneming in dezelve, elders en wel in de Provincie Noord-Holland werkzaam was, ontstond door nog niet bekende oorzaken, ten drie ure des namiddags, brand, in het achterbovengedeelte van het gebouw; dat dit gedeelte van een oud gebouw, hetwelk reeds eenige eeuwen telde, meest uit hout zamengesteld was, dat alleen een enkele arbeider en eene dienstmaagd (het huisgezin des Directeurs, uit vrouwen en kinderen bestaande en aan tafel zittende), zich aldaar bevonden en dat een dikke nevel belette, den brand in den omtrek en in het dorp te zien, deze omstandigheden waren oorzaak dat de brand zoo snel toenam en het geheele gebouw in weinig tijds, alvorens de vereischte bluschmiddelen ter plaatse aanwezig en in werking waren, tot den grond toe afbrandde.

Ofschoon dan ook de Directeur van het Hoofd-Etablissement hierdoor berooid wierd, bijna van alles wat hij en de zijnen het hunne konden noemen, daar alle meubelen, bedden, kleederen en huislijke behoeften, zoowel als eenig geld, gouden horologien (gedachtenissen aan de kinderen van den Directeur, vroeger voor derzelver reeds betoonden ijver en vlijt in het kunstmatig afhaspelen der zijdepoppen (cocons) vereerd), verbranden; zoo is het zoowel aan de tegenwoordigheid van geest van de echtgenoote des Directeurs, als aan den moed en gewilligheid van den bedoelden arbeider en dienstmaagd, welke met levensgevaar en door de vlammen heen, zich in het bovenvertrek waagden, te danken, dat de boeken en schrifturen der Maatschappij, door deze twee dienstbare personen nog zijn gered geworden. Het Bestuur heeft zich niet bevoegd geacht, om aan deze beide personen uit de kas der Maatschappij eenige belooning voor deze edele en voor de Maatschappij zoo nuttige daad toe te kennen, evenmin als het zich geregtigd heeft geacht, om aan den Directeur eenige vergoeding, of te gemoetkoming uit de kas der Maatschappij, te geven, ofschoon de slag die hem getroffen heeft, zwaar is geweest, en ook de dienstmaagd, terwijl zij de boeken der Maatschappij redde, hare kleederen en haar goud en zilver zag verbranden.

Het Bestuur wenscht echter bij deze gelegenheid het gevoelen van U Mijne Heeren, over dit zoo buitengewoon en geheel bijzonder geval te vernemen, ten einde dien overeenkomstig te handelen.

Het afgebrande woonhuis wordt op eene meer doelmatige en meer eenvoudige wijze, bij publieke aanbesteding in diverse partijen weder opgebouwd, zoo als Ul. Mijne Heeren, dit zult gezien hebben of nog kunt zien.

Door onderscheidene met den aard der zaak bekende deelgenooten, meermalen te kennen gegeven zijnde, dat het doelmatiger zoude wezen de *ƒ* 100 : — voor ieder aandeel in haar geheel gestort en de aandeelen der beide serien uitgegeven wierden, waardoor de zaak uit haren provisionelen toestand zouden geraken en de deelgenooten in het bezit der originele aandeelen komen: zoo heeft het Bestuur besloten, de aandeelen onder dato 1 Julij 1842, uit te geven, zoo als hiervan bij Circulaire van 28 Mei ll., aan alle deelgenooten is kennis gegeven, zullende dezelve eerstdaags gesteld worden, in handen van de kassiers der Maatschappij, ten einde, aan de deelgenooten, tegen inwisseling der provisionele kwitantie en bijbetaling der 40 pCt., te worden uitgereikt.

Terwijl de nog aanwezige 74 aandeelen, bij eene eventuele plaatsing, zullen worden uitgegeven, tegen betaling van derzelver volle bedrag.

Het kapitaal der Maatschappij bedraagt thans eene somma van *ƒ* 62600 : —, in 626 aandeelen, welke door 422 personen ingeschreven zijn.

Het Bestuur der Maatschappij heeft zich in het afgeloopen jaar nogmaals bij tusschenkomst van Gedeputeerde Staten, aan de Staten der Provincie geadresseerd, en den wensch te kennen gegeven, dat zoodanige ondersteuning aan de Maatschappij mogt worden verleend, als dezelve in hunne wijsheid, meest doelmatig zouden oordeelen.

Het was hier het Bestuur minder te doen om eene geldelijke ondersteuning, hoe welkom dezelve ook zoude zijn geweest, maar veel meer, om eene openlijke manifestatie te verkrijgen der belangstelling van het ligchaam der vertegenwoordigers der Provincie, waarin de Maatschappij haren hoofdzetel heeft welke niet anders dan gunstig voor den *invoer der Zijdeteelt* zoude kunnen werken.

Dit verzoek is door die Vergadering gesteld in handen van Gedeputeerde Staten, om daarover in de Vergadering van dit jaar een voorstel te doen, en Gedeputeerde Staten hebben hetzelve ten fine van onderzoek verzonden aan de Commissie van Landbouw der provincie. *(Het vervolg hierna.)*

De ondergeteekenden diep bewogen met den zeer hulpbehoevenden toestand der wedewe J. JANSSEN, met hare vijf minderjarige kinderen, te Oisterwijk, wier man en vader, op Vrijdag den 12den Augustus 1842, in de waarneming van zijne dienst, als opziener der Jagt en Visscherij, onder de gemeente Riel, door eenen Belgischen wildstrooper op de plaats werd doodgeschoten; wenden zich door deze tot hunne bekende en andere menschenvrienden, met de vriendelijke bede om iets te willen bijdragen, zoo ter oogenblikkelijke hulpbetooning als om, in verband met het van den lande voor haar te wachten pensioen, op eene eenigzins duurzame wijze in de behoeften dezer brave weduwe en hare kinderen te kunnen voorzien.

Bekend met de omstandigheden verzekeren de ondergeteekende dat de gift hier wel besteed wordt, en zij zijn bereid, op aanvrage, hieromtrent nadere inlichtingen te geven, terwijl zij persoonlijk, zoowel als meer bijzonder de Heer J. W. VAN IDSINGA, directeur der brievenposterij te Tilburg, zich willen belasten met de ontvangst en de bezorging van giften.

OISTERWIJK (Noord-Brab.) den 16 Augustus 1842.

G. J. GRAVE VAN HOGENDORP,
Houtvester in het 2e distrikt te Tilburg.
JHR. P. J. G. MARTINI,
Ontvanger der belastingen te Oisterwijk.
MR. VAN HEUSDEN,
Vice-president bij het provinciaal geregtshof te 's Bosch.
R. F. WIERDSMA,
[illegible] te Tilburg.
H. PALIER, te Oisterwijk.

De uitgevers dezer, daartoe uitgenoodigd zullen zich mede gaarne belasten met het ontvangen van giften voor opgemelde ongelukkige Weduwe JANSSEN. Zullende van de ontvangen giften dankbare vermelding in deze Courant worden gedaan.

187ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

DERDE KLASSE.

1e Trekking. Nos. 2377, 25583, en 3103, ieder *ƒ* 1500.
2e — Nos. 16346, *ƒ* 1500; No. 6899, *ƒ* 1000.
3e — Geene.
4e — No. 19059, *ƒ* 1500; Nos. 16125, 14519, ieder *ƒ* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (16 *Augustus*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52 negen zest., 5/8; dito 5 pCt. 101 zeven zest.; Synd. 4½ pCt. 94 drie achtste, zeven zest.; Handelm. 143⅝; O. Indie 5 pCt. 99⅝; Haarlemmerspoorw. 71; dito Rotterd. 70½; Ardoins 17 drie achtste, vijf zest.; dito coupon 24½, negen zest.; oude Russen 106¾.

*** Voor de menigvuldige blijken van deelneming, zoo binnen als buiten de Stad, gedurende de ziekte als na het overlijden mijner Echtgenoote ondervonden, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, mijnen opregten dank.

BREDA, den 17. Augustus 1842. M. SMITS.

*** Men verlangt op een Kantoor binnen *Breda* een JONGELING, van 16 tot 18 jaren, van brave en fatsoenlijke ouders, een fraaije en vlugge hand schrijvende, met de Fransche taal bekend. Nader informatien bij de Uitgevers dezer.

Aanzienlijke Hout-Verkooping.

Op Vrijdag den 19 Augustus 1842, des voormiddags ten 10 ure, bij de Kleine Kerk, aan de Haven te *Breda*, bestaande in eene groote partij GREENEN-, VUREN-, DENNEN-, EIKEN- en WAGENSCHOT-TIMMERHOUT.

2 uren voor de Verkooping aldaar te zien.

TE KOOP.

Een Solide BAROUCHETTE voor een en twee Paarden, in het *Hôtel de Flandres* te *Breda*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.